

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odbohem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 10. 6. 2014

Dne 10. 6. 2014 se od 9.30 hodin uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra.

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: JUDr. Myron Zajonc, Ing. Mgr. Jan Strakoš, Mgr. Zuzana Šrámková, Mgr. Petra Siekliková a Mgr. Zdeněk Hrach z OVS, dále Mgr. Ivan Tobek z odboru legislativy a koordinace předpisů a Mgr. Jan Potměšil z odboru bezpečnostní politiky (dále jen „OBP“).

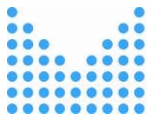
I. Vystoupení zástupce OBP k problematice práva shromažďovacího

Zástupce OBP Mgr. Potměšil upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 11. 2013, č. j. **2 As 60/2013 – 26**, který se zabývá tzv. blokačními shromážděními ohlášenými často na více místech najednou, po celý den a na mnoho týdnů či měsíců, kdy jejich hlavním cílem není výkon práva shromažďovacího, ale bránění jiným v ohlášení a konání vlastního shromáždění; případně je cílem takové plošné „ohlášky“ rozhodovat o tom, které později ohlášené shromáždění se bude smět konat či nikoliv (svolavatel blokačního shromáždění si vymíní, aby při později ohlášeném shromáždění byl kontaktován a mohl rozhodnout, zda s konáním kolidujícího shromáždění souhlasí či nikoliv). NSS však zákaz později oznámeného shromáždění vydaný pro kolizi s takovýmto „blokačním“ shromážděním považuje za nepřipustný.

Jako shrnutí (právní větu) vyplývající ze zmíněného judikátu formuloval NSS následující: „*Předtím než příslušný úřad později ohlášené shromáždění zakáže pro místní a časovou kolizi se shromážděním ohlášeným dříve [§ 10 odst. 2 písm. b) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím], musí na základě znalosti místních poměrů, tvrzení pozdějšího svolavatele či na základě jiných důvodných pochybností uvážit, zda dříve ohlášené shromáždění není koncipováno jen jako obstrukční s jediným cílem blokovat pro daný prostor a čas jiná shromáždění. Dospěje-li úřad k závěru, že jediným účelem shromáždění je blokace místa a času, jde o zneužití práva, jemuž nepřísluší právní ochrana. Později ohlášené shromáždění v takovém případě úřad nesmí zakázat podle § 10 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona.*“

Ke shodným závěrům dospívá NSS v obdobné věci i ve svém později vydaném rozsudku ze dne 3. 4. 2014, č. j. **6 As 123/2013 – 37**.

Dále bylo upozorněno na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci **Vona proti Maďarsku** ze dne 9. 7. 2013, č. stížnosti 35943/10, který se sice týká primárně rozpuštění tzv. Maďarských gard, v souvislosti s jejich

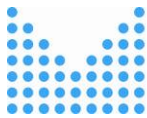
aktivitami (polovojenské pochody do Romy obývaných lokalit) má však význam i pro právo shromažďovací.

V rozsudku se mj. uvádí v souvislosti s pochody paramilitárních jednotek, že stát je oprávněn chránit právo členů cílové skupiny (pochodu) na život bez zastrašování, což platí zejména tehdy, pokud byli vybráni na rasovém základě a byli zastrašováni z důvodu příslušnosti k etnické skupině (srovnej bod 66. rozsudku). Po úřadech dále nelze žádat, aby čekaly až na další vývoj, místo zásahu za účelem ochrany práv jiných (srovnej bod 68. rozsudku). Opakované organizování pochodů bylo způsobilé zastrašovat ostatní a tím i zasahovat do jejich práv, zejména s ohledem na místo průvodů. Pokud je právo na svobodu shromažďování opakovaně vykonáváno cestou zastrašujících pochodů týkající se širokých skupin, stát je oprávněn k přijetí opatření omezujících související právo na svobodu sdružování do takové míry, jaká je nutná k odvrácení nebezpečí, které takové zastrašování velkého rozsahu představuje pro fungování demokracie (srovnej bod 69. rozsudku).

Dále bylo jako na příklad špatné praxe upozorněno na rozhodnutí o zákazech shromáždění, vydaná starostou města **Budišov nad Budišovkou** (viz v příloze). V prvním případě starosta města zakázal bez jakéhokoli jednání se svolavatelem ohlášené shromáždění, resp. pochod, jednak z důvodu údajně nejasného účelu shromáždění (zákon takový důvod zákazu nezná) a dále z důvodu rekonstrukce jedné z ulic v trase pochodu (tedy zřejmě z důvodu omezení dopravy či nebezpečí pro zdraví účastníků). Ve výroku rozhodnutí chybí ustanovení zákona (zákonů), podle nichž bylo rozhodováno, samo shromáždění není dostatečně identifikováno (kdo a kdy je ohlásil, na kterých místech). Odůvodnění až na výše uvedené údajné důvody zákazu v podstatě chybí, o upřesnění oznámení, resp. změně trasy pochodu, nebylo vůbec jednáno. V druhém případě starosta města zakázal jiné shromáždění, a to pro částečnou kolizi s jiným (již nezakázaným) shromážděním prvního svolavatele. Rozhodnutí bylo vydáno starostou na základě výsledku jednání rady obce, tedy orgánu samosprávy, byť právo shromažďovací je výkonem státní správy. Opět nebylo jakkoliv jednáno se svolavatelem o případné změně trasy, rovnou byl vydán zákaz. Vyjma odkazu na zákonné ustanovení, upravující zákaz pro kolizi shromáždění, odůvodnění rozhodnutí opět prakticky chybí. Na rozhodnutí je pak otisknuto razítko se znakem města (nikoliv úřední razítko s malým státním znakem).

V této souvislosti OBP vyzývá krajské koordinátory k intenzivnější **metodické pomoci** (i z vlastní iniciativy), pokud se má ve správním obvodu krajského úřadu konat rizikové shromáždění či více shromáždění a protidemonstrací, a dotčené orgány chtějí situaci nějak regulovat. K součinnosti a pomoci je samozřejmě připraven i OBP.

Je třeba též upozornit, že i tento rok lze očekávat další **protiromské demonstrace**, nejčastěji ohlašovány v reakci na údajné či skutečné napadení či jiné protiprávní jednání, jehož pachatelem má být Rom a obětí etnický Čech (naposledy došlo k údajnému napadení v Újezdečku u Teplic osobou pocházející z obce Košťany, nedaleko Duchcova, a vzápětí se na sociálních sítích objevily snahy svolat protestní shromáždění). V souvislosti s komunálními volbami pak lze očekávat i vyšší aktivitu

stran jako DSSS (Duchcov, Ústí nad Labem, obecně města se sociálně vyloučenými lokalitami).

Závěrem OBP upozorňuje, že zhruba do měsíce bude rozeslána do mezirezortního připomínkového řízení velká **novela zákona o právu shromažďovacím**, kdy jsou očekávány kvalifikované připomínky krajských úřadů.

Pro úplnost se upozorňuje i na rozsudek NSS ze dne 16. 1. 2014, č. j. **2 As 79/2013 – 24**, jímž byl aprobován zákaz shromáždění občanského sdružení „Stop genocidě“, které se mělo konat za použití velkoplošných odpudivých až šokujících fotografií před střední školou se školní jídelnou sloužící i dětem mladšího věku, a to pro rozpor se zájmy dětí. Oznámený účel shromáždění by vedl k porušování zákonných či ústavních práv jiných osob a k hrubé neslušnosti. Podobná shromáždění, jejichž účelem je šokovat děti, lze tedy nejen rozpustit (srovnej rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2012, č. j. **2 As 104/2012 – 35**, č. 2755/2013 Sb. NSS), ale i předem zakázat, je-li zřejmé, jaká bude jejich náplň a zaměření.

II. Vystoupení JUDr. Zajonce z OVS - vybrané problémy z přestupkového práva

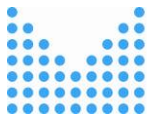
V rámci kontrolní a metodické činnosti Ministerstva vnitra, při řešení dotazů obcí a krajů, se vyskytly některé otázky z problematiky řízení o přestupcích, ve kterých jsou uplatňovány různé metodické pokyny a výkladová stanoviska jednotlivými krajskými úřady, která nejsou vždy totožná. Proto Ministerstvo vnitra zaujímá toto stanovisko v níže uvedených problémech:

a) Společné řízení podle § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PřesZ“)

- k aplikaci rozsudku NSS ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009 – 62, a odstranění nejednotného výkladu § 57 odst. 1 PřesZ v aplikační praxi orgánů prvního stupně a odvolacích orgánů uvádíme:
 - v řízení podle § 57 odst. 1 PřesZ **lze vyloučit** jednotlivou věc, u které hrozí prekluze, k samostatnému projednání (při zachování absorpční zásady vyjádřené v § 12 odst. 2 PřesZ)
 - provádí se usnesením dle § 140 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

b) Postup v případech zastavení řízení podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j) PřesZ

- v těchto případech se řízení zastaví **rozhodnutím**, nikoliv usnesením, které se oznamuje účastníkům řízení
 - z aplikace § 181 SŘ vyplývá, že v případě řízení o přestupcích se o zastavení řízení podle § 76 PřesZ vydává usnesení;
 - vzhledem k tomu, že zastavení řízení podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j) PřesZ má z hmotněprávního hlediska důsledky rozhodnutí ve věci, které je překážkou věci rozhodnuté (§ 48 SŘ), nelze v těchto případech řízení zastavit usnesením, proti kterému odvolání nemá odkladný

- účinek, protože by se toto dostalo do kolize s § 81 odst. 5 PřesZ, podle kterého nelze vyloučit odkladný účinek včas podaného odvolání proti rozhodnutí o přestupku;
- tedy, aby zásada stanovená v § 81 odst. 5 PřesZ byla zachována, řízení o přestupku se v těchto případech zastavuje rozhodnutím;
 - v ostatních případech se usnesením o zastavení řízení poznamená do spisu a účastníci řízení se o tom pouze vyzumějí (vztah § 76 odst. 3, poslední věta, PřesZ a § 76 odst. 2 SŘ).

c) K § 58 PřesZ

- závěry jednání s OBP a OLG
 - přes všechna jednání s OBP a dohodnutými závěry (včetně vystoupení Mgr. Bačkovského na KD 11. 3. 2014) předložil OBP v rámci projednávání novely PřesZ zcela jiný návrh řešení
 - tento byl OLG akceptován a to i přes výhrady uvedené OVS
 - výsledkem je úprava § 58 odst. 1 PřesZ tak, že nakonec odstavce 1 se doplňují slova „ , **je-li známa.**“, a návětí odstavce 3 zní: **„Postupuje-li orgán policie podle odstavce 2:“**; viz novela PřesZ v rámci meziresortního připomínkového řízení;
 - z uvedeného vyplývá, že i orgány Policie ČR budou moci oznamovat i přestupky na neznámého pachatele;
 - důvodem je argument, že příslušné obce se musí o přestupku, ke kterému došlo v jejím správním obvodu, vždy dozvědět, i když k jejich projednání u příslušného orgánu obce nakonec nedojde;
 - pokud se tedy nezjistí do 60 dnů ode dne oznámení přestupku pachatel, bude věc dle § 66 odst. 3 písm. g) PřesZ odložena.

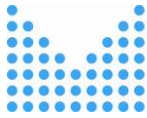
III. Odpovědi na došlé dotazy

1) Nedokončená rekonstrukce balkónu – podvod nebo občanskoprávní spor?

Obviněný byl uznán vinným ze spáchání přestupku proti majetku - úmyslného způsobení škody na cizím majetku podvodem dle § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ, kterého se dopustil tím, že postupně – ve třech termínech převzal od poškozené celkem 18 tis. Kč (10 tis., 5 tis., 3 tis. Kč) na opravu balkónu, když rekonstrukci nedokončil ve smluveném rozsahu – tj. neprovedl montáž a osazení výplně balkónu (všechny ostatní domluvené práce provedl) a tím způsobil poškozené škodu 3000 Kč. Lze uvedené jednání považovat vůbec za přestupek či jde ryze o občanskoprávní spor?

Odpověď:

Ministerstvo vnitra je toho názoru, že ve věci se jedná o občanskoprávní spor – porušení smlouvy. V daném případě je těžké prokázat úmysl pachatele, že již na počátku ústní dohody chtěl poškozenou podvést – tj. vzít si peníze za práci a tuto vůbec nevykonat.

Lze odkázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2010, č. j.: 7 Tdo 486/2010, podle kterého je nepřijatelné, aby z hlediska principů, na nichž je založen demokratický právní stát, trestním postihem jednoho účastníka soukromoprávního vztahu byla nahrazována nezbytná míra opatrnosti druhého účastníka při ochraně vlastních práv a majetkových zájmů. Trestním postihem není totiž možné nahrazovat instituty jiných právních odvětví určené k ochraně majetkových práv a zájmů.

Trestní odpovědnost (nepochybně i správně-trestní odpovědnost) by měla nastoupit až jako *ultima ratio*, tedy až v krajních případech.

2) Vytahání kovových tyčí z veřejného prostranství – otázka kvalifikace jednání

Jestliže skutek spočívá v tom, že obviněný kope (zřejmě za účelem jejich uvolnění), následně vytáhá a položí do trávy 6 ks železných tyček, mezi nimiž je natažen ocelový drát, sloužící jako ohrazení veřejného prostranství za tím účelem, aby projel s vozidlem a přívěsem naloženým stavebním materiálem ke své nemovitosti, lze tento kvalifikovat jako přestupek úmyslného způsobení škody na cizím majetku poškozením věci podle § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ nebo lze v takovém jednání spatřovat spíše přestupek jiného hrubého jednání podle § 49 odst. 1 písm. c) PřesZ? Event. by přicházela v úvahu skutková podstata přestupku podle § 47 odst. 1 písm. h) PřesZ, jakožto poškození veřejného prostranství?

Odpověď:

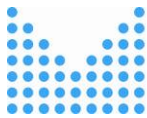
Vždy je třeba vycházet ze všech okolností. Nejprve je třeba říci, že veřejným prostranstvím jsou podle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. – Je tedy otázkou, zda daný prostor byl veřejným prostranstvím, když byl ohraničen a dále, proč byl ohraničen přístup k nemovitosti pachatele.

K možnosti přestupek kvalifikovat jako přestupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ je třeba říci, že škoda nemusela vzniknout na samotných tyčích, ale de facto na ohrazení jako celku, kdy je třeba vzít v úvahu cenu práce, kterou je třeba vynaložit na osazení tyčí zpět do země. Je však otázkou, jak se taková škoda dá vyčíslit.

O přestupek proti občanskému soužití by se mohlo jednat v případě schválnosti (§ 49 odst. 1 písm. c) PřesZ), kdy je však třeba prokázat úmysl pachatele, kdy tento úmysl z předloženého dotazu nevyplývá (popř. bylo by ho možné spatřovat v úmyslu pachatele dostat se k nemovitosti, je však otázkou, zda např. měl pachatel jinou možnost příjezdové cesty, zda tak učinil opakovaně či po nějaké jiné rozepři apod.).

Podle názoru Ministerstva vnitra uvedené jednání nelze považovat za přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) PřesZ – jiné hrubé jednání.

Podle konkrétního posouzení připadá v úvahu i jednočinný souběh, kdy se pachatel mohl dopustit jak přestupku proti veřejnému pořádku, tak přestupku proti majetku.

3) Kvalifikace jednání tzv. sběračů kovu – dotaz na problematiku „věci opuštěné“ a „nálezu“ z pohledu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“)

Sběrači kovů sbírají mj. i kovový šrot, kterého se vlastníci zbavili. Lze tento kov považovat za opuštěnou věc podle § 1045 NOZ nebo za nález podle § 1051 a § 1052 NOZ? Pokud lze věc považovat za opuštěnou, tak si ji může „sběrač“ přivlastnit a obci nález neoznamuje?

Popis případu: jde o případy, kdy městská policie nebo Policie ČR kontroluje občana s podezřením, že má u sebe kradené věci – např. veze na kárce kabely, traverse či jiné věci, i kovové harampádi objemnějšího charakteru. Kontrolovaná osoba ale následně sdělí, že tyto věci našla.

Odpověď:

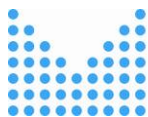
Za situace, kdy se vlastník movité věci „kovového šrotu“ dobrovolně vzdá vlastnického práva a držby k němu (příklad: vyloží zrezlý šrot u cesty s tím, že se ho chce zbavit, tzn. nemá další záměr s ním jakkoliv nakládat, tj. nepřipraví si jej např. na odvoz do sběrný odpadů a sběrných surovin za účelem jeho zpeněžení¹), v takovém případě půjde o movitou věc opuštěnou, kterou si podle názoru Ministerstva vnitra může „sběrač“ podle § 1045 odst. 1 NOZ přivlastnit (dále s přihlédnutím k § 1050 odst. 1 NOZ, věť druhé).

Podle § 1050 odst. 1 NOZ platí následující: „Nevykonává-li vlastník vlastnické právo k movité věci po dobu tří let, má se za to, že ji opustil.“ (= zde jde o vyvratitelnou právní domněnku, která ještě poskytuje vlastníkovu ochranu); „Byla-li movitá věc, která pro vlastníka měla zřejmě jen nepatrnou hodnotu, zanechána na místě přístupném veřejnosti, považuje se za opuštěnou bez dalšího.“ (= zde jde o nevyvratitelnou právní domněnku).

Pod opuštěním věci nebo-li tzv. derelikcí je tedy třeba rozumět stav, kdy dochází k zániku vlastnického práva projevem vůle vlastníka věci tuto věc dále nevlastnit ani nedržet². Tedy pod věcí opuštěnou se rozumí taková věc, která buď dosud neměla žádného vlastníka (např. tekoucí voda, meteorit apod.), anebo již vlastníka měla, ale tento se dobrovolně vlastnictví k věci vzdal, tedy došlo k tzv. derelikci (např. odhození cigarety). O takové věci pak můžeme říci, že se stane věcí bez pána, tedy půjde o věc opuštěnou, ke které může další subjekt nabýt vlastnické právo. Toto lze ostatně dovodit již z § 1045 odst. 2 NOZ, v němž se konstatuje, že pouze opuštěná

¹ Případným problémům spočívajícím v prokázání vůle vlastníka, že se chtěl zbavit věci (resp. zřeknout se jejich vlastnictví i držby), by šlo v ideálním případě předejít jednoduchým způsobem – a sice vlastníkem odložených věcí tyto věci označí cedulkou, nápisem či jinou informací, aby si je lidé, budou-li mít o ně zájem, rozebrali (obdobně jako např. u starých knih).

² Podle našeho názoru je uvedený problém i nadále třeba vykládat ve smyslu závěru Ústavního soudu: „Právo opustit věc (*ius dereliquendi*) je součástí obsahu vlastnického práva a jeho podstatou je projev vůle vlastníka (byť i konkludentní), nadále nebýt vlastníkem věci. Samotné fyzické opuštění věci takový právní následek nemůže vyvolat. není-li výrazem vůle zaměřené na zánik vlastnického práva.“ (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, I. ÚS 696/02).

nemovitost připadá do vlastnictví státu. V případě movité věci, kterou vlastník opustil, si subjekt může tuto věc přivlastnit dále s přihlédnutím k § 1050 NOZ (k přivlastnění movité věci nepatrné hodnoty tedy může dojít za situace, kdy takováto movitá věc byla zanechána na místě přístupném veřejnosti). Za této situace proto nebude možné skutkovou podstatu přestupku podle § 50 odst. 1 písm. b) PřesZ (zatajení věci) na takový případ aplikovat, neboť nepůjde o věc nalezenou³ ve smyslu NOZ, ale o věc opuštěnou.

Od věci opuštěné je v zásadě třeba odlišovat věci nalezené (ztracené či skryté), u nichž naopak nedošlo k zániku vlastnického práva, a z toho důvodu, je třeba takovou nalezenou věc odevzdat příslušnému vlastníkovi a není-li tento znám – obci. Tedy je třeba posuzovat jinak případ, kdy bude sběrač nakládat např. radiátor vynesení ze zanedbaného, lidmi neobývaného domu (který dle výpisu z KN někomu náleží), nebo okapové roury sejmuté ze střechy továrny (zde podle okolností případu – pokud sběrač ví, čím věc je, dochází k naplnění skutkové podstaty přestupku proti majetku - krádeže; neví-li to – dochází k naplnění skutkové podstaty přestupku proti majetku - zatajení věci – nálezu).

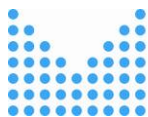
Typicky – pokud si sběrač ponechá např. železnou trubku, ležící na návsi, kterou vlastník ztratil při odvozu kovového šrotu do sběrný odpadů a sběrných surovin - zde jednoznačně není projevem vůle vlastníka věci tuto věc dále nevlastnit a nedržet, a proto půjde o věc nalezenou (ztracenou), na niž se vztahuje režim nálezu ve smyslu § 1051 a násl. NOZ.

K nálezu je přitom třeba uvést následující. Před 1. 1. 2014 podle § 135 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, platilo, že kdo najde ztracenou věc⁴, je povinen vydat ji vlastníkovi. Není-li vlastník znám, je nálezce povinen odevzdat ji obci, na jejímž území k nálezu došlo. Nepřihlásí-li se o ni vlastník do 6 měsíců od jejího odevzdání, připadá věc do vlastnictví této obce.

V § 1051 NOZ se k nálezu nově uvádí následující: „*Má se za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji.*“ Jak je patrné, je zde konstruována vyvratitelná právní domněnka, jež primárně poskytuje ochranu původnímu vlastníku věci (tj. domněnka, že nalezená věc není věcí opuštěnou, resp. že vlastník si chce

³ K tomu je třeba uvést, že z komentáře k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), vyplývá, že trestný čin zatajení věci (§ 219 TZ) lze spáchat za situace, přivlastní-li si pachatel věc, o níž ví, že byla opuštěna, ztracena nebo zapomenuta. Zde je však třeba podotknout, že uvedená úprava navazovala na starý občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb.), který nedefinoval opuštěnou věc, kdy v § 135 pojednával pouze o nálezu věci ztracené, ale aplikoval se také na věci skryté a v podstatě i věci opuštěné (jediný rozdíl zde byl v tom, že zatímco u věcí ztracených se obec stávala vlastníkem až po uplynutí 6 měsíců; u věcí opuštěných se obec stávala vlastníkem okamžitě poté, co vlastník projevil vůli věc dále nevlastnit). Proto komentář k TZ říká, že předmětem nálezu mohou být věci ztracené, opuštěné a skryté.

⁴ Pod ztracenou věcí je třeba rozumět takovou věc, kterou vlastník bez projevu své vůle ztratil (jedná se tedy o událost, nikoliv o projev vůle). Za ztracené věci, ale nelze považovat věci zapomenuté.

své vlastnictví podržet). Tedy nálezce si nesmí ponechat nalezenou věc, ale musí ji jako nález ohlásit.

Obecný závěr: v posuzovaném případě lze kovový šrot (nepatrné hodnoty) zřejmě považovat za věc opuštěnou, u níž dojde k přivlastnění jinou osobou, kteráž není povinna tuto věc, kterou si přivlastnila, nahlašovat na úřad jako věc nalezenou. To ovšem neznamená, že Policie ČR, která takovýto šrot najde u osoby podezřelé z přestupku, nemůže tuto věc zajistit a následně odevzdat správnímu orgánu, který prověří podle konkrétních okolností, zvyklostí a běžně užívaných společenských pravidel, zda se jedná o věc opuštěnou (ke které mohl subjekt nabýt vlastnického práva – pak bude nezbytné takovou věc tomuto subjektu vydat), popř. nejedná-li se o krádež cizí věci anebo o zatajení nalezené věci.

V podrobnostech (co se týče vymezení pojmů „opuštění věci“ a „nálezu“ z pohledu NOZ) si dovoluujeme tazatele dále odkázat na Ministerstvo spravedlnosti, v jehož gesci je NOZ.

4) Vedení spisové dokumentace

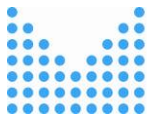
Je nutné vést samostatný odvolací spis? Je možné, aby písemnosti (originály) vytvořené odvolacím správním orgánem (tj. i doručenky rozhodnutí) byly po nabytí právní moci rozhodnutí vráceny správnímu orgánu prvního stupně?

Ve spisovně úřadu, resp. v elektronickém systému spisové služby by byly uloženy informace o dokumentech (sběrný arch), ale fyzicky se písemnosti (např. originál rozhodnutí o odvolání, předkládací zpráva a další) nacházely ve spise správního orgánu prvního stupně? Odvolací správní orgán by v případě nutnosti vedení přezkumného řízení či řízení soudního si spisovou dokumentaci vyžádal – tato by byla rozlišena spisovou značkou, číslem jednacím, hlavičkou, razítkem odvolacího správního orgánu, popř. vyznačením právní moci rozhodnutí apod.

Odpověď:

Pokud jde o první otázku, ano, je nutné vést samostatný odvolací spis, podle našeho názoru to plyne z § 17 odst. 1 SR, podle něhož v každé věci se zakládá spis. Každý spis musí být označen spisovou značkou. Spis tvoří zejména podání, protokoly, záznamy, písemná vyhotovení rozhodnutí a další písemnosti, které se vztahují k dané věci. Přílohou, která je součástí spisu, jsou zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy a záznamy na elektronických médiích. Spis musí obsahovat soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy.

Pokud jde o druhou část otázky, tj. zda je možné, aby písemnosti (originály) vytvořené odvolacím správním orgánem (tj. i doručenky rozhodnutí) byly po nabytí právní moci rozhodnutí vráceny správnímu orgánu prvního stupně – podle našeho názoru je na tomto místě třeba reflektovat zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (viz § 63 odst. 1 písm. b), podle něhož spisovou službu vykonávají kraje) a dále vyhlášku

Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, pokud jde o podrobnosti vedení spisové služby a archivnictví.

Podle našeho názoru by u krajského úřadu měly zůstat kopie vybraných dokumentů ze spisu, který byl krajskému úřadu předložen správním orgánem prvního stupně, a jež krajský úřad potřebuje pro zajištění své působnosti. Tj. krajský úřad by si měl pro vlastní potřebu zhotovit kopii soupisu dokumentů a dalších ve věci podstatných či potřebných dokumentů (rozhodnutí ve věci, dokumentů vzniklých v odvolacím řízení aj.). Po ukončení správního řízení o odvolání (přezkumu, obnově řízení atd.) by krajský úřad měl spis vrátit společně s originály dokumentů, které sám vytvořil, správnímu orgánu prvního stupně. Tato skutečnost se poznamená do sběrného archu. Kopii sběrného archu a kopie dalších dokumentů založí správní orgán, který spis poskytl, do spisovny.

Doporučujeme se s uvedeným dotazem obrátit také přímo na odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (popř. seznámit se s metodikou zmiňovaného odboru, která je dostupná na adrese <http://www.mvcr.cz/clanek/spisova-sluzba-metodiky.aspx>, z níž se vychází).

5) Neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci

Jedná se o přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ v případě, kdy osoba podezřelá ze spáchání úmyslného trestného činu po sdělení podezření podle § 179b odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TR“), odmítne, i přes poučení, spolupracovat na provedení úkonů pro účely budoucí identifikace ve smyslu § 63 odst. 5 a § 65 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“) a § 114 odst. 4 TR?

Odpověď:

V daném případě se dle našeho názoru o přestupek podle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ jednat nebude. Zákon o PČR, jakož i TR, v daných ustanoveních přímo uvádí, že nelze-li provedení úkonu potřebného ke zjištění totožnosti osoby či potřebného pro účely budoucí identifikace pro odpor osoby provést, je policista po předchozí marné výzvě oprávněn tento odpor překonat, pokud se nejedná o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity. Způsob překonání odporu přitom musí být přiměřený intenzitě odporu. Zákon zde tedy výslovně stanoví možnost využití donucovacích prostředků k překonání odporu (neuposlechnutí výzvy). Podle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ by se dle názoru Ministerstva vnitra mohlo postupovat v situaci, kdy zákon nestanoví jiný způsob, jak dosáhnout splnění výzvy úřední osoby. Pokud tedy správní orgán prvního stupně obdrží takové oznámení přestupku, doporučujeme ho odložit podle § 66 odst. 3 písm. a) PřesZ.

6) Může nezletilá osoba podat návrh na projednání přestupku?

Pokud chce návrh na projednání přestupku dle § 68 odst. 1 PřesZ podat nezletilá osoba, je třeba, aby byla zastoupena zákonným zástupcem, příp. kolizním opatrovníkem? Je možné, aby nezletilý, který dosáhl věku 17 let, jednal před správním orgánem v řízení o návrhovém přestupku samostatně?

Odpověď:

Obdobné problematice se OVS věnoval na KD konaném dne 11. 3. 2014, na jehož zápis v této souvislosti odkazujeme. Podle § 68 odst. 1 PřesZ se přestupky uvedené v tomto ustanovení projednávají jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka, kdy PřesZ pro ně zavádí legislativní zkratku navrhovatel. Navrhovatelem je tedy sama postižená osoba (v případě, že je osoba svéprávná), nebo její zákonný zástupce (v případě, že se jedná např. o osobu nezletilou) nebo opatrovník.

Podle § 72 písm. d) PřesZ je účastníkem řízení navrhovatel, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku. Návrh na projednání přestupku vymezeného v § 68 odst. 1 PřesZ je v daném případě podán zákonným zástupcem, resp. opatrovníkem nezletilé osoby, který tak má v řízení procesní postavení navrhovatele. Nezletilá osoba může v řízení potenciálně vystupovat v postavení svědka.

Podle § 30 NOZ se člověk stává plně svéprávným zletilostí, přičemž zletilost se nabyvá dovršením osmnáctého roku věku. Jedná-li se o nezletilou osobu, která dosáhla věku 17 let, je třeba vzít v úvahu též skutečnost, zda tato osoba nenabyla plné svéprávnosti přiznáním svéprávnosti soudem (tzv. emancipací), nebo uzavřením manželství.

IV. Jiné informace

Příští KD se uskuteční dne 9. 9. 2014 od 9.30 hod., a to formou videokonference.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Příloha:

2x rozhodnutí o zákazech shromáždění, vydaná starostou města Budišov nad Budišovkou